

הנתיב, הרצאת המדריך מספר 70: שאלות ותשובות

מהדורת 1996,
30 בספטמבר, 1960

ברכות, אלוהים יברך את כולכם, חברי היקרים ביותר. מבורכת השעה הזו. אשמח לענות על שאלותיכם כמיטב יכולתי.

שאלה: בתשובתך לשאלתי לאחר ההרצאה האחרונה, אודות הדרך הנכונה לאהבה שכולנו חפצים בה, תיארתי את תהליך העבודה של הבנה וקליטה, התבוננות ולבסוף נטישת הדרך השגוייה על מנת לפנות נתיב לדרך הנכונה. סיימת במשפט: "ואז אתה בדרך למעלה." עכשיו אני מבקש ממך לתאר את הדרך ההיא כלפי מעלה, הדרך הנכונה, הגישה הבריאה שצריכה להגיע בעקבות העבודה לשחרר את הדרך הכפייתית השגוייה.

תשובה: כמו שאמרתי, הצעד הראשון הוא להכיר כל הזמן את בהרגשות שהוחלפו ברצון לקבל אהבה. הרגשות אלה לא תיעלמנה ברגע שתזהה אותן לראשונה. זהו אפוא חלק מהדרך כלפי מעלה להתבונן בהן בזמן שהן חיות בתוכך ואז להתמודד איתם על ידי ניתוח המשמעות שלהן. דנו גם באותו זרם פנימי, עדין ומאוד נכלולי שבאמצעותו אתה מנסה להכריח אחרים לאהוב אותך - בעיקר על ידי ניסיון להרשים אותם ולהוכיח את עצמך בצורה כזו או אחרת. ברגע שתהיה מודע להן (להרגשות) לחלוטין, תוכל לתרגם רגשות כאלה לשפה מוגדרת וברורה.

לאחר מכן תוכל לראות עד כמה המשמעות שלהם רחבת היקף. לדוגמה, תוכל להכיר בכך כי מעצם קיומו של זרם מאלץ זה, אינך יכול שלא להיות סובייקטיבי. אתה מגיב באהדה לאלו שמסכימים איתך, לאלו שמעריכים, מעריצים או אוהבים אותך. אצל מי שמחבבים אותך, אתה רואה את הטוב באור חזק באופן לא פרופורציונלי מאשר את החסרונות שלהם. יתכן שאתה מודע לפגמים שלהם אך מבחינה רגשית אתה ממזער אותם. מצד שני, כשמישהו מרגיז, פוגע או מאכזב אותך - או שאתה מאמין שכך נעשה-תפתח טינה ובוז כלפי אותו אדם. מה שאתה רואה עשוי להיות נכון. אף על פי כן, אתה שם דברים מחוץ לפרופורציות כשאתה מדגיש יתר על המידה את הטוב או את הרע, בהתאם לתגובת האדם אליך. זהו עיוות. בהתחלה אתה לא מודע שאתה מעוות. אתה אפילו פחות מודע למה. כשאתה מודע להרגשות הללו ולמשמעותן היותר עמוקה, אתה מחליש את ההשפעה שלהן. בדרך זו אתה ממשיך להתקדם כלפי מעלה לעבר פתרון הבעיה. אתה תבין יותר ויותר עד כמה ההרגשות שלך סובייקטיביות, לא משנה כמה אתה עשוי להתגאות באובייקטיביות שלך בתחומים אחרים וחיצוניים בחיים שלך.

יצטרך להגיע הזמן בו אתה לא רק מזהה את התגובות הללו, אלא גם רואה כיצד הן חוסמות אותך מלקבל את מה שאתה מייחל לו. על ידי זיהוי הסובייקטיביות הנסתרת שלך, אתה מתקרב אוטומטית לאובייקטיביות - ובכך לאמת ולמציאות. יתכן שעדיין לא תוכל להרגיש אחרת, אך לתגובות המוטעות שנותרו כבר תהיה השפעה שונה עליך - ועל אחרים, כי לעת עתה הפכת להיות המתבונן של עצמך. עם המשך תירגול, תוכל להבין היטב שכשאתה סובייקטיבי, אינך יודע את משמעותה של אהבה. אינך מכבד את האדם האחר למען עצמו. אה, אתה יודע את כל התשובות והתיאוריות הנכונות; אתה יודע את כל תורות האמת. ייתכן אפילו שתשתכנע שאתה פועל על פי האמיתות האוניברסליות

הללו - וייתכן מאוד שאתה עושה זאת. אך יש צורך להתחיל לחפש באזורים נסתרים עמוק בתוכך, שאולי טרם הגעת אליהם.

הבה נבחן לעומק את משמעות התהליך האוניברסלי הפנימי שתיארתי זה עתה. אתה משתוקק להיות נאהב, בעוד שאתה לא מסוגל לתת אהבה – בוודאי שלא במידה שאתה רוצה להשיג זאת עבור עצמך. האהבה שלך תתפקד, במקרה הטוב, רק אם אנשים יעשו מה שנכון עבורך. המשמעות היא שאתה מבקש מאחרים לתת לך משהו שאתה לא מוכן בתוך תוכך, לתת להם מבפנים. אתה מבקש אהבה ללא תנאי. אתה מצפה להיות כל כך מובן שאנשים יאהבו אותך למרות החסרונות ומיני החולשות שלך. אינך מבין שעם חולשות אלו בדיוק אתה פוגע ומאכזב אותם בהיסח הדעת באותה תכיפות כמו שאחרים בהיסח הדעת פוגעים ומאכזבים אותך בגלל חולשתם. אתה רוצה להיות מובן ואהוב למרות החסרונות שלך, אך אינך מוכן לעשות את אותו הדבר כאשר חולשותיהם של אנשים אחרים משפיעות עליך לרעה. בקשה זו - אף שאינה נאמרת והיא לא מודעת - אינה הוגנת; זה מסתכם בגאווה, מכיוון שאתה תובע עמדה מיוחדת נוספת עבור עצמך שאינך מוכן לוותר לאחרים. גישה זו סובייקטיבית מאוד ולא מציאותית ומשפיעה על אחרים בצורה חזקה יותר ממה שאתה יכול להבין. קל לראות שההשפעה של גישה כזו לא תהיה לטובתך.

לפיכך, הכרחי שתלמד לאהוב, כי רק אז היחס שלך ישפיע על אחרים באופן שיתבטא באהבתם אליך.

בלמידה כיצד לאהוב, הצעד הראשון הוא ביטול הסובייקטיביות האישית שלך. אהבה היא אובייקטיביות, בין הרבה דברים אחרים. הסובייקטיביות מרוכזת בעצמה, ואהבה וריכוז בעצמי אינם יכולים להתקיים זה לצד זה. זהו היבט חשוב של אהבה. כולכם יודעים, אי אפשר לכפות אהבה, אבל אהבה תגדל באופן אורגני ככל שתסירו את המכשולים. ההתעסקות בעצמי והסובייקטיביות שלך הטבועים בך, הם אחד מהמחסומים הגדולים ביותר בלתי ובלקבל אהבה, במיוחד משום שהיא מוצנעת.

אף אדם אינו מסוגל לאהבה אמיתית ולאובייקטיביות אמיתית, באופן מלא ושלים. אבל יש רמות שונות. בה במידה שאתה מתבונן בחוסר האובייקטיביות שלך, אתה מתקרב לאובייקטיביות ובכך ליכולת לאהוב. היכולת שלך לאהוב, בתורה, עולה בהתמדה ככל שנכונותך לאהוב גוברת. הנכונות לאהוב תגבר באופן פרופורציונלי כאשר אינך חושש יותר מהתהום של לא להיות אהוב בתמורה - או ככל שתרצה בכך או מהר ככל שיהיה לך. הפך את הפחד שלך מכל פגיעה ואכזבה קטנים. כשאתה ממקד את הראייה הפנימית שלך בכיוון זה, בוודאי תראה את האימה כאשליה מוחלטת, כדמיון מגודל. בגלל זה, אתה לא מוכן לאהוב. לכן היכולת שלך לאהוב פוחתת ומשתקת אותך, באופן קבוע.

היכולת שתהיה נקודת מבט אובייקטיבית ומנותקת על האדם שלדעתך זילזל בך, לא יכולה להתיישר עם התפיסה השגויה הנוכחית, כי הנטייה המזוכיסטית לאפשר לאינסטינקטים הלא בריאים של אחרים לפגוע בך היא הוכחה לאהבתך האמיתית. אך על מנת שתהיה לך השקפה אובייקטיבית ומנותקת, עליך להיפטר מהאשליה שכל זילזול, פגיעה או אכזבה היא טרגדיה שיש להישמר ממנה.

פיתרון הבעיה דורש, אם כן, שתזהה את:

1) ההרגשות התחליפיות שלך שמוצאות סיפוק והתמוגגות באמצעות הזרם החבוי של

- אילוץ אחרים לאהוב אותך;
2) ההשקפה הסובייקטיבית שלך, הנסתרת בתגובות הרגשיות שלך, שגורמת לך לא להיות מסוגל להעניק אהבה;
3) עולם האשליה שלך שבו אתה באימה על שדוחים אותך;
4) ההשפעה של כל זה על האישיות שלך ועל הסביבה שלך.

הכרה מלאה באלמנטים אלה אורכת זמן, התמדה וכוח רצון יעיל מאוד להתמודד - ללא סייג - עם כל מה שנמצא בתוכך. כשאתה חווה את האמת של המילים האלה, אשר חיה בך במידה הרבה יותר חזקה ממה שאתה יכול להבין עכשיו, אתה חייב לשנות בהדרגה את האלמנטים והעמדות האלה, לאט אבל בטוח. אתה תבין שלעולם לא תוכל לקבל את האהבה הבלעדית, הבלתי סבירה, החד-צדדית, שהילד שבך מבקש. אך כשאתה משכנע את עצמך בהתמדה כי אי קבלתה אינה תהום, תוכל לוותר על הבקשה. לפיכך, אתה תהיה ללא אימה. בהיותך בלי האימה שמזלזלים בך או דוחים אותך, תהיה מוכן לאהוב אחרים, לעתים קרובות על ידי נסיגה בשקט ופשוט לכבד אותם כבני אדם, למרות שהם אינם משביעים את רצונך או מְרַצִים אותך. מכיוון שאין אימה, אין צורך להיות לא מוכנים לתת אהבה. עם נכונות זו יכולתך לאהוב תגדל. אתה תראה אפליה בסוג של אהבה להעניק לאחרים, ולא תהיה מוטרד גם מתוך ההבנה שלא כל האנשים אוהבים אותך במידה ובדרך שהילד שבך היה דורש. כשאנשים מסוימים לא אוהבים אותך, או אפילו מסתייגים ממך, זו כבר לא תהיה טרגדיה - שזו הדרך בה ההרגשות שלך רושמות אירועים כאלה בהווה.

לפיכך, כשאתה גדל ומתבגר, לא ירגיז אותך אם תהיה בלתי אהוב או שיסתייגו ממך. ומכיוון שזה לא מרגיז אותך, זה לא יוציא ממך את הגרוע ביותר שבך. אתה תיקח את אכזבות החיים בקור רוח מסוים. תהיה מסוגל בצורה אמיתית, עמוק ברגשות שלך, לא באופן שטחי או על ידי העמדת פנים, להיות בסימפטיה / באהדה ועם ראייה אובייקטיבית ולא מעוותת כלפי מי שמכעיסים אותך.

בתהליך זה תלמד גם לאמוד את ביטוי יכולת האהבה שלך. שני הקצוות קרובים תמיד. או שאתה נסוג לחלוטין מלאפשר לעצמך לאהוב עד היכולת המקסימלית שלך, או שאתה מעניק לאהבתך את מלוא העוצמה למי שעוד עלול לחשוש מכך - לא בגלל שהם דוחים אותך, אלא בגלל שאותו תהליך מתרחש גם אצלם. כאשר הם מסתייגים ולא ששים להשיב אהבה, אתה משתמש בזרם הכפייה. כשאתה עושה זאת, אתה מסרב לראות את האמת. וכשההסתייגות שלהם מתגלה, אתה לוקח את זה באופן אישי. אתה לא מבין את זה ויוצא כנגד האדם המדובר. כשאתה חי באשליה שהאחר דוחה אותך ושזו טרגדיה, ואז אתה מתנדנד לקצה השני של נעילת ליבר מחשש להעניק אהבה, בגלל הפגיעה שעלולה להיגרם.

בתהליך הצמיחה כל זה ישתנה, לא רק בגלל הסיבות שצוינו, אלא גם בגלל שאתה תראה, אתה תיצפה ותבחין. למי שלא מפחד לאהוב ולקבל אהבה בצורה בוגרת, תהיה לך במלאי חנות של אהבה. מאלה שנרתעים לאהוב מכיוון שהם עדיין חיים בעולם המְטָעָה הזה, אתה תיסוג בשקט, מבלי לאבד את הכבוד הבסיסי שלך לאחר, כי אתה ילד אלוהים. לא תעוות את הצד השלילי שלו או שלה בגלל הפגיעות והתְרַעוּמוֹת האישיות שלך. באופן מסוים, אהבה מסוג זה טובה ובעלת ערך כמו הסוג הקודם. הילד שבך יודע רק סוג אחד, ואם סוג אחד זה הוא בלתי אפשרי או נראה כבלתי אפשרי, אתה

נועל את ליבך לחלוטין. האדם הבוגר יבחין בין סוגים רבים של אהבה, מכיוון שהוא או היא משוחררים מ"תהום האשליה" שלא להיות נאהב מאיית את המילה: אימה.

בהכללה, זו הדרך כלפי מעלה. כמובן, ישנם פרטים רבים שלא אוכל להיכנס אליהם כעת. ניתן היה לדון בהם רק באופן אישי, מכיוון שהם מתייחסים למישהו אינדיבידואלי.

שאלה: אנו למדים שכל מחלה, או כל תסמין של מחלה, מבוססים על סיבות פסיכולוגיות. איך יתכן שלאדם יש סימפטום או מחלה במדינה אחת והוא מאבד אותה במדינה אחרת?

תשובה: זה מציע אינדיקציה חזקה הרבה יותר שהמקור הוא פסיכולוגי. למקרה כזה עשויות להיות סיבות שונות. למשל, במדינה אחת עשויים לשרור מצבים פסיכולוגיים מסוימים עבור האדם שאינם קיימים במדינה השנייה. מטבע הדברים, הקונפליקט אינו בארץ או בסביבות החיצוניות, אך סביבות חיצוניות אלו עשויות להביא את הקונפליקט הפנימי לידי ביטוי. משהו מופעל בנפש, לא ידוע לחלוטין למייד המודע של האדם. זו יכולה להיות אסוציאציה, אקלים רגשי שמשפיע בעדינות על האישיות. לא ניתן לקבוע את הסיבה רק על ידי מה שלמראית עין, כלפי חוץ, נעים לאדם. כן, ישנם מקרים שבהם קשיים חיצוניים הופכים לקשים כל כך לשאת שהנפש מעלה מחלה שנעלמת ברגע שמסירים את הקשיים החיצוניים האלה. אך לעתים קרובות זה עובד גם בדרך אחרת. כאשר התנאים החיצוניים נראים הכי נוחים, מחלה באה לידי ביטוי ואז נעלמת בסביבה אחרת בה התנאים קשים בהרבה. זה יכול להיות כי האני האמיתי יודע היטב מה טוב ונחוץ להתפתחות של האישיות. האם זה לא נכון לרוב שרק באמצעות קושי כלשהו אתה מתוודע למשמעות הקונפליקטים הפנימיים שלך? כאשר קשיים מוסרים, הם ממשיכים להתנמנם במסתור ואינך יכול לעשות דבר כדי להסיר את הליבה. לפיכך, הנפש מגיבה לעיתים קרובות לאינטרס המיטבי של האדם, מכיוון שהתנאים הקלים והנעימים גורמים לקיפאון, בעוד שמצב לא נעים עשוי להרעיד את האדם כולו מהתלם ולגרום לו לחפש את התרופה למקור של הקונפליקטים.

הסבר כללי זה לא יספיק לאף אחד במצוקה זו. יהיה עליך למצוא כיצד עובדות אלה חלות עליך באופן אישי, על כל הפרטים והווריאציות שלהם. אתה מבין את זה?

שאלה: אני מבין למה אתה מתכוון, אבל אולי לא התבטאתי נכון. נראה שזה לא חל על המקרים שאני מכיר. למשל, אדם שאני מכיר סובל מקדחת שחת, אבל ברגע שהוא נוסע לאירופה, קדחת השחת נעלמת לגמרי. ברגע שהוא חוזר יש לו שוב קדחת השחת.

תשובה: אני לא יכול להבין מדוע דברי לא יחולו על המקרה הזה, באופן כללי, אך כמובן, כדי לעזור לו, יהיה צורך בניתוח אישי של תגובותיו הלא מודעות. שום קלילות, אמיתית ככל שתהיה, לא תוכל לעזור לאדם באופן אינדיבידואלי. מכיוון שהוא עצמו אינו יודע איזה מסר מעבירים הרגשותיו, אף אחד אחר אינו יכול להיות בעמדה לומר שמשהו קשור במקרה שלו או לא. אינך יודע מה קורה בתת המודע שלו; במה הוא נזכר באירופה, מה הוא מקשר עם סביבתו כאן, או גורמים אחרים. אבל תן לי לשאול אותך את זה: האם מצבי קדחת השחת שוררים גם במקומות שאליהם הוא מגיע באירופה, בעוד שהוא אינו מושפע מהם? או שתאמר שבאירופה זה פשוט קורה שתנאי האקלים אינם תורמים לקדחת השחת? [כן, בהחלט.] ובכן, אם באירופה תנאי האקלים אינם תורמים לקדחת

השחת, ברור שהשאלה אינה אירופה לעומת אמריקה, אלא מצב אחד באטמוספירה לעומת מצב אחר. יתכן מאוד שהוא ילך למקום במדינה כאן בה מתקיימים תנאי אקלים בעלי אופי דומה למקומות בהם הוא מבקר באירופה, ואז הוא גם כן יהיה נקי מקדחת השחת. במקרה כזה, המפתח הפנימי אינו חל על תחושות שהוא חווה באירופה או באמריקה, אלא על האסוציאציות הלא מודעות שיש לו כלפי אינדיקציות מסוימות בטבע. צריך לנתח מדוע תנאים טבעיים אלה גורמים לו מצוקה; מה שהיה פעם, אולי, כל כך כואב כאשר פיתח לראשונה את המכאוב כך שתת המודע שלו נזכר בו כל הזמן בכל פעם שהאווירה משחזרת תנאים דומים. כמובן שהאפשרויות הן רבות, וכפי שאמרת, רק חקירה אישית על הנפש יכולה לספק את התשובה.

שאלה: ברצוני להעיר הערה לגבי מצב זה. ספרות רפואית מביאה מקרים של אנשים שעזבו את בתיהם, למשל לארקנסו או אריזונה להקלה על קדחת השחת. כשהגיעו לשם הם אכן מצאו הקלה. מאוחר יותר, כשבן משפחה מסוים היה בא לבקר, הסבל הופיע שוב.

תשובה: אין ספק שזו הוכחה טובה למה שניסיתי להסביר.

שאלה: הלילה הזה הוא ערב שבת. זה במקרה גם ערב יום הכיפורים. בלילה שכזה, בנצרת העתיקה, סביר להניח שישוע, כיהודי, היה בבית הכנסת, כשהוא מזמר תפילות טקסיות עם קהילתו. יום כיפור מוגדר גם כ'שבת השבתות'. המילה שבת עמוסה במשמעות והיא מופיעה לעיתים קרובות בכתבי הקודש. ישוע התייחס אל זה כשאמר: "השבת נעשתה עבור האדם." למה הוא התכוון? וגם, מה המשמעות של הטקס בחיפוש אחר הנתיב אל אלוהים?

תשובה: הבה ניקח תחילה את השאלה הראשונה: "השבת נעשתה עבור האדם." על זה, כמו כמעט על כל הציטוטים בכתובים, ניתן לענות ברמות רבות. לא יכול להיכנס לכל רמות המשמעות השונות, אבל אנסה לשלב ביניהן כדי לתת לך את המהות של הציטוט הזה, כפי שהוא מתייחס לכל הרמות. הרמה החיצונית ביותר ברורה. פירוש הדבר כי לאדם צריך להיות יום אחד בו יקדיש את מחשבותיו לחייו הפנימיים. לפיכך, הוא מתמסר לאלוהים. ביום אחד זה, עליו לחדול מעיסוקיו הרגילים. אם הוא מעוניין למקד את תשומת ליבו בחיים הפנימיים, הוא לא יכול לעשות זאת ביעילות אם דעתו מוסחת מדברים אחרים. הדתות קבעו כלל נוקשה מההנחייה וההתנייה החכמים האלו. באופן קשיח, המשמעות הפנימית הולכת לאיבוד. אנשים משלימים זאת בעיוורון ופשוט לוקחים את השבת - או את יום ראשון - כיום אחד בשבוע בו יש להירגע ולנוח. זה בסדר, וזה צריך להיות כך. אבל מהי מנוחה אמיתית? מהו מקור הכוח היחיד שיכול היה להגיע אי פעם לאדם? זה אלוהים. ואלוהים ייתן לך כוח אם תנסה להכיר את עצמך כדי להתגבר על חולשותיך, תפיסותיך השגויות והאשליות שלך, המגבלות שלך והעיוורון שלך. אלוהים שבך יכול להתבטא רק בדרך זו של חיפוש עצמי, של כנות מוחלטת עם עצמך, על ידי עבודה על ההתפתחות שלך.

אין להתייחס לכך פשוטו כמשמעו, כי יש לייעד רק יום אחד מסוים לחיפוש אחר התפתחות עצמית והגשמה רוחנית. המשמעות היא: צריך להקדיש זמן מסוים לחיים הפנימיים, להגות ולהתעמקות, להתבוננות עצמית. כך, ובכך בלבד, תוכל להתכוונן לכוחות האלוהיים שאחרת אינם בהישג ידך. 'שבת השבתות' פירושו שיש את היום

המיוחד הזה שהדת המסוימת הזו ייעדה שבו יש לערוך רשימת מְצָאי. שוב, אין להתייחס פשוטו כמשמעו לכך שהוא צריך להיות ביום מיוחד אחד בלבד בשנה. כל מי מכם שעובדים באמת בנתיב הזה יודעים שישנם שלבים מסוימים בהם אתם זוכים לראייה כוללת של היכן אתם נמצאים כעת, בהשוואה למקום בו הייתם קודם לכן, ומתי אתם גם רואים- במידה כלשהי- מה נותר להשיג, אילו בעיות בתוכם טרם נפתרו. אתם עדיין נעולים וחסומים, ולמרות שאתם עשויים לראות היבטים מסוימים, אתם עדיין חסרי תובנה מספקת לשינוי הרגשות אלה. אז אתם יודעים שזה מה שנותר לעשות. אתם זקוקים לשלבים מסוימים, לזמנים מסוימים בנתיב זה שבו אתם משיגים ראייה כוללת, או מנסים להשיג את זה הכי טוב שאתם יכולים.

כמובן, משמעויות מקוריות אלו אבדו במידה רבה. אבל זו המשמעות האמיתית של 'שבת השבתות'. זו, באופן מסוים, התחלה חדשה, בדת היהודית שבאה לאחר תחילת השנה החדשה. האם זה ברור?

שאלה: כן, זה די ברור. אגב, המילה שבת פירושה למעשה "מנוחה", ומשמעותה גם "שבע". מעניין אם תוכל לקשור את שניהם?

תשובה: אתה יודע שכתבי הקודש אומרים שהיום השביעי הוא יום המנוחה. אתה יודע גם את המשמעות האזוטרית והמיסטית של המספר שבע. שבע הוא המספר הקדוש. זה מצביע על כך שהדברים מגיעים לידי סגירה, לשלמות. אני לא אגיד לכדי הסוף, כי אין דבר כזה; תמיד יש התחלה חדשה, ראשית. זה כמו סגירת מעגל או מחזור. כשאתה סוגר מעגל, זה מצב של רגיעה, של מנוחה. כל מספר מסמל היבט מסוים של עקרון קוסמי כלשהו, כמו גם עקרון אישי ופסיכולוגי. המשמעות של הספרה שבע היא סגירת מחזור. ואז אתה ממשיך הלאה, מתחיל מהמחזור הבא. כולכם יודעים, הנתיב הזה הוא כמו ספירלה. נראה שאתם מסתובבים במעגלים, אבל בסופו של דבר אתם מגלים שזה לא כך. המחזור הדומה נמצא ברמה עמוקה יותר או גבוהה יותר. "שבע" מציין את השלב בו יש הכי הרבה מנוחה ושם, במידה קטנה יותר, אתם זוכים לראייה כוללת. הפאזל מתחיל להשתלב. אתם רואים שחתיכות מסוימות נפלו למקומן. לרגע, בשלב הנוכחי של ההתפתחות שלכם, יש לכם בהירות מסוימת, ויחד עם זה שלווה מסוימת. זה במנוחה, עד שתגיעו לשלב הבא במחזור העולה, כאשר אתם עלולים להיות שוב נסערים וחסרי מנוחה, כשנדמה שהדברים נופלים שוב החוצה ממקומם, לפעמים עד כדי כך שאתם תוהים אם השלווה שהיתה בעבר היתה אשליה. הבלבול יספק לכם תובנה ושלווה עמוקים יותר בנקודת המנוחה הבאה, כאשר מחזור זה ייסגר שוב, בתנאי שהעבודה שלכם בנתיב תהיה עמוקה דיה וברצון טוב.

שבעת השבועות חולפים בעולמכם, שבוע אחר שבוע. הם רק הסמל למחזורים הקטנים שבגדולים יותר. למעשה, העיתוי והאורך של כל מחזור הם תהליך אינדיבידואלי בעליל. הם לא רק משתנים מאדם לאדם אחר, אלא גם משתנים עם אותו אדם. מחזור אחד עשוי להיות ארוך, אחר קצר. אין בהם שום סדירות. מדידת הזמן במישור האדמה שלכם היא סמלית לחלוטין, ואילו בהבנה רוחנית אמיתית לא יכולה להיות נוקשות. אינכם יכולים לאלץ את השלבים באופן מלאכותי, הם צומחים מתוך העבודה שלכם, מהצרכים האישיים שלכם, מהבעיות והמאפיינים שלכם. והם גם עולים ומתגלים מתוך המאמצים שלכם בנתיב.

באשר לשאלה השנייה שלך, בנוגע לטקס, האם אתה מתייחס לטקס מסוים או לגבי טקס בכלל? [בכללי: לאיזו מטרה הוא משרת בנתיב?]

טקס אינו משרת מטרה כלשהי. זהו סמל, תזכורת, הזמנה, אם אפשר לומר, לחשוב על המשמעות הפנימית. נסו לחפש מעבר לטקס אחר המשמעות העמוקה יותר. זה אינו אלא תמרור, תזכורת. ישנן שתי קטגוריות של תגובות אנושיות שגויות לטקס. יש כאלה שממשיכים לקיים טקסים בתחושת דמיון של בטיחות. הם חושבים שעל ידי ביצוע הטקס הם ממשיכים גם לתחושה שמאחורי הטקס. זה מרמז על עצלות חשיבה, ומשאלת לב שניתן במינימום מאמץ להשפיע בצורה מקסימאלית. אנשים רבים משתייכים לקטגוריה זו, ולא רק אלה השייכים לעדה דתית. ישנן דרכים עדינות יותר בהן ניתן לעשות זאת.

אנשים בקטגוריה האחרת אומרים שטקס אינו אומר דבר, ובמידה מסוימת הם צודקים. אבל גם הם הגיעו למסקנה שגויה משום שלא עולה על דעתם שמהו חכם, אמיתי, גמיש וחי עשוי להיות מאחורי הטקס. הם היו מבינים זאת לו היו מוכנים רק לחשוב על זה ולשקול אפשרות כזו. עם זאת, הם לא מנסים ולכן אינם מסוגלים לחשוב באופן חופשי ועצמאי יותר מאנשים מהקטגוריה האחרת. לטקס כשלעצמו אין שום קשר עם הנתיב, עם צמיחה, עם החופש שכולכם מצויים בדרך להשיג את זה במוקדם או במאוחר, בין אם אתם עובדים עכשיו בנתיב זה ובין אם לא. אבל החופש חייב להגיע בסופו של דבר, כשאתם מוכנים לראות שאתם צריכים לעבוד בשביל זה. ואז אתה מתקרבים לחופש, אבל לא באמצעות טקס.

שאלה: האם אתה מוכן לדבר, בבקשה, על ההשפעה של המוח שלנו - כלומר בדימויים שלנו, במסקנות השגויות, בסטיות וכדומה - על הגוף הפיזי שלנו, על התהליכים שלו, התפתחויות, ההתנוונות שלו באמצעות מחלות והזדקנות וכיצד עלינו להתייחס לעבודה בנתיב לשמירה ולקידום בריאות הגוף שלנו. האם אתה יכול לשלב בזה רוחניות, גם כן?

תשובה: זה באמת די פשוט. המסקנות הלא נכונות שלכם, תפיסות מוטעות, עיוותים, יוצרים עולם פנימי של אשליה. הם יוצרים פחדים ומתחים. זה מועד להחליש אתכם תחילה בהרגשות שלכם, ואז, כאשר מצב שגוי נמשך זמן רב וחזק דיו, בסופו של דבר גם בגוף שלכם. שגיאות פנימיות גורמות לכם לפחד מהחיים, ולכן, לעתים קרובות באופן לא מודע, לייחל למוות בדרגות שונות. הרצון הלא מודע למחלה הוא שלב של מוות. החולשה, הנובעת ממתח ומפחד, יוצרת בעקיפין היחלשות של הגוף הפיזי, וישירות רצון לא מודע למחלה ולמוות.

ככל שהרגשות מתרפאים, הם משתלבים בתהליך החשיבה, במקום להיות שני היבטים נפרדים. זו נותן עוצמה, בתנאי שהשניים מתואמים באמת. לפיכך, האישיות חיה בעולם חסר פחד. האשליות, בהיותן לא נכונות, בניתוח האחרון תמיד יוצרות פחד ונסיגה מהחיים. כאשר האשליות נעלמות, הרצון לחיות, להיות בריא הולך ומתחזק, מכיוון שהרגשות לא מתערערים על ידי הרצונות ההפוכים הלא מודעים.

באשר למחצית השנייה של שאלתך, אין באמת קו הפרדה בין הטבע הרוחני והפסיכולוגי של האדם. הם מופרדים רק בדרגה. זוהי אשליה ששני היבטים הללו של האישיות נבדלים זה מזה. אני אגיד לך מדוע אתה הולך שולל. על פי דימוי האל המעוות, אנשים מרגישים שאלוהים דורש מהם להיות לא מאושרים, לאבד הנאה ושמחה, לעשות משהו

נגד העצמי הפנימי ביותר שלהם. זה לעתים קרובות כל כך בשורש ההתנגדות של אנשים לדת. לעומת זאת, הפסיכולוגיה מלמדת את ההיפך. כאשר ההבנה הפסיכולוגית מיושמת ומוטמעת כראוי, אתה תהפוך לאדם מאושר יותר, אך בטח לא בגלל שאתה הופך לאדם אנוכי יותר. מנהגים דתיים רבים, לעומת זאת, לא ישמחו אותך. זו הסיבה שאתה חושב שיש הבדל כזה בין השניים.

במציאות - אמרתי את זה כל כך הרבה פעמים, ואגיד את זה שוב - האמת האלוהית היא שאתה יכול להיות רוחני ולמצוא את אלוהים בתוכך רק אם אתה מאושר. אך אושר על חשבון אנוכיות אינו הפיתרון. המטרה שלך היא להפוך לא אנוכי מתוך האמונה שזה מה שהאני האמיתי שלך רוצה ולא בגלל שאתה צריך, שזה מצופה ממך. אושר אמיתי, אם כן, יכול להיווצר רק על ידי פתרון הקונפליקטים הפנימיים שלך.

שאלה: ברגע שמשהו נלמד, כמו האלף-בית, לעולם לא נצטרך לחזור וללמוד אותו שוב. אך עם הנתיב, נראה כי אנחנו נסוגים לנצח. איך זה אפשרי, לאחר התקדמות מסוימת בנתיב, ליפול חזרה לזעפנות והרגזנות המטופשים והקטנוניים. זה נראה לי כמו האלף-בית.

תשובה: זה לא ממש לסגת, חברי. זה רק אומר שחשבתם שלמדתם את כל האלף-בית הזה, בעוד שלמדתם רק חלק ממנו. לפני שתוכלו להסיר לחלוטין הרגשות ילדותיות מסוימות, עליכם להיות בעלי תובנה עצומה, מכיוון שאף סטייה פנימית אינה מופרדת מקונפליקטים פנימיים אחרים. כולם קשורים זה לזה. כל עוד התובנה הכוללת הזו אינה נמצאת בתודעה שלכם, שרידי התגובות הישנות ממשיכים לבעור כמו אש חנוקה ולהתגלות כשמתגרים בכם.

שינוי פנימי לוקח הרבה מאוד זמן, כולכם יודעים את זה. זה לעולם לא אמור להרתיע אתכם. עליכם לאסוף את פיסות המידע הקטנות על עצמכם טיפין טיפין, תוך שאתם ממשיכים להתבונן בתגובות השגויות שלכם. תהליך מתמיד זה, אם יבוצע ללא חוסר סבלנות וללא כעס על עצמכם - תוך הבנת עצמכם טוב יותר, עם כל הידרדרות גלוייה לעין - יהיה הדרך הטובה ביותר להשיג את השינוי הפנימי. עליכם להבין ששינוי זה אינו יכול לקרות כל כך מהר מכיוון שהתגובות השגויות שלכם התרגלו זמן רב מדי לתפקד בצורה לא נכונה. הפגיעויות האישיות שלכם מתואמות מדי לערוץ הישן. לכן זה לוקח זמן וכל הישנות של הידרדרות נראית לעין אמורה לשמש כאמצעי ללמוד ולהבין יותר אודות עצמכם. לפיכך, זה הופך לאמצעי הטוב ביותר לצמיחה הרצויה.

שאלה: כשיש כל כך הרבה דברים שכולנו רוצים לשאול, מדוע זה כזה עינני לשאול שאלות?

תשובה: שאלה זו עשויה להיראות מצחיקה בעיניכם, יְדִידִי, ובכל זאת, היא נוגעת בבעיה בסיסית מאוד שהזכרתי לעתים קרובות כל כך, שלעשות זאת שוב עלול לשעמם אתכם. אתם מבינים, זה קשור לחוסר הרצון האנושי ולפחד לחשוף את הטוב ביותר בכל אחד. אתם חוששים שאחרים עשויים לחייך אליכם, למצוא אתכם לא מתאימים או פגומים. או, אולי, שאלתך עשויה לגלות רצינות בסיסית, ענווה נוגעת ללב, רצון לטוב ביותר בחיים שלך ולעצמך. לחלופין, היא עשויה לחשוף בעיה, ובכך לחשוף מישהו כבן אדם בעייתי, מחפש, פגיע ומבולבל כפי שכל בני האדם הינם. למעשה, זה מעורר חיבה, אך אנשים, בעיוות שלהם, מתביישים באותה מידה מהמאבקים מעוררי החיבה והנוגעים ללב האלה בתוך עצמם, קל וחומר שלעיתים, הם מתביישים בפגמים שלהם. כשם שאתה מתבייש

להפגין אהבה או מסירות, אתה מרגיש בטוח יותר להיות - או לפחות להיראות - כמישהו נעלה, בלתי פגיע.

רבים מחברי התגברו ורבים אחרים עשויים לבטא את התגובה האנושית האוניברסאלית הזו בדרכים שונות. אבל אלו מכם שעדיין חשים את הביישנות הזו, שואלים את עצמכם ברצינות ובאופן הכן ביותר כפי שאתם יודעים לעשות זאת. אם הרגשות כאלו נמצאות על סף רתיחה על פני השטח, נסו לתרגם אותן למשמעות, ותראו שהן, פחות או יותר, מה שאני אומר.

שאלה: בפגישה האחרונה אמרת, "אתה כבר לא תרגיש שזה עוול לראות שלאנשים אנוכיים ולא מפותחים יש כנראה חיים קלים. אתה תבין שהם עוברים מעגל של ביטויים חיצוניים נוחים." אך על פי הלימוד שלך, הביטוי החיצוני הטוב חייב גם כן להיות תוצר של מצב פנימי של הוויה, דבר שהאדם בוודאי ייצר בעצמו. כעת, כשאני מתבונן בכמה אנשים אנוכיים מאוד ולא מפותחים שהם אהובים וחיים בסביבה נעימה, האם זה אומר שבתחומים מסוימים הם שחררו את עצמם?

תשובה: מלכתחילה, לא משנה כמה אדם לא מפותח ואנוכי יכול להיראות, או אפילו להיות בפועל, גם הוא בעל משאבים באישיות שלו. אחרת, הוא לא היה מוכן לגלגול נשמות. רק בגלל שהוא נשמה צעירה יותר, פחות מצופה ממנו - על ידי הרוח האישית שלו או האני האמיתי שלו - כך שלנכסים ולמשאבים האלה יהיה משקל גדול יותר מאותם משאבים באדם שאפשר לצפות ממנו יותר. יחד עם זאת, האחריות וההתחייבויות של אדם בעל התפתחות גבוהה נחשבות יותר מההתחייבויות של נשמה צעירה יותר. התוחלת המקסימאלית על פי ההתפתחות הכוללת קובעת את האורך ואיכות המחזוריים השונים, נוחים ולא נוחים. זו הסיבה שכל כתבי הקודש אומרים שאף בן אדם אינו יכול לשפוט אדם אחר.

יתר על כן, זוהי האשליה האנושית שלך להאמין שאדם אחר הוא כל כך מאושר פשוט משום שקיימים תנאים נוחים מסוימים. יכול להיות שיש שביעות רצון וסיפוק זמניים, אך לא האושר האמיתי שאינו חושש עוד מהחיים. יש הבדל גדול. עם סוג האדם שאתה מתאר, התלות באחרים ובעליות ומורדות החיים היא עדיין חזקה מאוד וזה לא גורם לאושר. עם זאת, אין לכך כל השפעה על העובדה שהם עשויים לחוות זמנים מסוימים של נינוחות חיצונית.

היבט אחד של חוסר בגרות ונפרדות הוא שאנשים תמיד חושבים שהאושר של האדם האחר גדול משלהם, בעוד שהאומללות שלהם גדולה משל האחרים.

תנו למילים שלי להיות חומר להמשך החיפוש העצמי שלכם. וכך אני פורש ומשאיר אתכם עם ברכות, עם אהבה אלוהית לכל אחד מכם. יהי רצון שברכה זו ואהבה זו יחזקו אתכם לפגוש את החיים באופן מלא ככל שתוכלו, את הטוב ואת הרע, ללא נסיגה, ללא פחד. כי החיים לעולם אינם יכולים להזיק לכם. היו בשלווה, שלום לכולכם, היו באלוהים!

תרגום: חווה אילון

Edited by Judith and John Saly

For information to find and participate in Pathwork activities world wide, please write:

The Pathwork Foundation
PO Box 6010
Charlottesville, VA 22906-6010, USA Call: 1-800-PATHWORK, or
Visit: www.pathwork.org

The following notices are for your guidance in the use of the Pathwork® name and this lecture material.

Trademark/Service Mark

Pathwork® is a registered service mark owned by The Pathwork Foundation, and may not be used without the express written permission of the Foundation. The Foundation may, in its sole discretion, authorize use of the Pathwork® mark by other organizations or persons, such as affiliate organizations and chapters.

Copyright

The copyright of the Pathwork Guide material is the sole property of The Pathwork Foundation. This lecture may be reproduced, in compliance with the Foundation Trademark, Service Mark and Copyright Policy, but the text may not be altered or abbreviated in any way, nor may the copyright, trademark, service mark, or any other notices be removed. Recipients may be charged the cost of reproduction and distribution only.

Any person or organization using The Pathwork Foundation service mark or copyrighted material is deemed to have agreed to comply with the Foundation Trademark, Service Mark and Copyright Policy. To obtain information or a copy of this policy, please contact the Foundation.